Quelle: https://manuscripta.at/?ID=933
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

Sol enim apocrisi elector uocat. Defectus est enim hoc metallum omnibus metallis.
huius tria genera. unum cepimi arboribus fluit. quod succinum dicitur. alterum metallum
quod naturaliter inuenitur. et in pecto habetur. tertium quod fit de tribus partibus auri et
argenti una quasi partes eius si naturale soluas in uenes unde nihil mixtum
ee natiui ansfactum. Istrumque enim et de natura est. Electrum quod est naturale et non
naturale est. ut in eminuno et adlumina clarius cunctis metallis fulgeat et
uenenum pdat. nam sicut in fundas uenenum stridorem edit. et colores uarios
in modum arcus celestis emittit. Deprohitribus.

Ponderum ac mensurarum iuuat cognoscere modum. nam omnia corpora
sic scriptum est. a summis usque ad ima in mensura et numero et pondere disposita
sunt atque formata. Cunctis enim corporeis rebus pondus. Primus moyses
primum fido nargus ponderum rationem magna estruxit. et uetere alii antiquiores
extiterunt. sed iste a cunctis exercitior fuit. Pondus dictum eo quod instituta
libratum pendet. hinc et pensum. Abusiue autem pondus libra una est. unde
et ita dipondius dictum est. quasi duo pondera quod nomen adhuc iusu retinet.
Trutina est gemina ponderum lancis equalis examine pendens. facta per
talenta et centenaria ad pendenda sicut montana et parua modica atque pecu
nia. hec et moneta uocata. Idem et statera nomen ex uno hinc quod duobus
lancis et uno in medio stilo libratur et equalitate stet. Capana a regione ita
nuncupatum accepit ubi primum eius usus est repertus. Hec duas lances habet. et uirga est signata libris et unciis et uago pondere insinuata.
Examen est filum medium quo trutinae statera regitur et lances equantur unde
et in lances animum dicitur. Unciaque ab pondere certus est modus. nominibus
propriis designatus. Calcus minima pars ponderis. quarta pars obuli est.
Constans semis geminis gemmis. Appellatur autem calcus quasi
paruulus sicut et lapis calculus quando minimus est. ut sine molestia
sub calcetur. Siliqua uicesima quarta pars solidi est. a barbore cui semen est
uocabulum tenens. certum obuli pars est hinc siliqua una. Semis hec omnia
natura dedit suum quique regit pondus